

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K. félévre 4 K. negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdelések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A költő sírjánál.

Szegedy Róza síremlékének leleplezése.

Miért nem vagyok költő, kinek megadta az égi kegy, hogy dalban tudja kifejezni, amit érez, amit lát? Mert dal kellene ide. Dal, mely zengene édes bájos melódiákat virág illatáról, lomb suttogásáról, költészetről, szerelemről. Költészet! Szerelem! Mily fenséges istenadomány mindenik magában. Édes sejtetem tölti el a szívet e kettő hallatára. És boldogok vagyunk mi, kik letehetünk hódolatunk jeleit a szerelem költészete előtt. Hódolhattunk *Kisfaludy Sándornak* és az ő tündérszép Génuszának: *Szegedy Rózának*.

Május volt. Illattal, dallal terhes tavaszi nap, mikor fogékonyabb a szív, mikor szerelemről suttog minden fűszál, a boldogság danáját zengi minden madár. És mikor ott állottunk a holtak komor birodalmában, nem gondolt senki enyészetre, elmúlásra s ahogy néztük, mint borul rá a szomorú fűz dús levelű ága egy-egy sírhalomra, nem gondoltunk arra, hogy eljő még az ősz, melynek lombsorvasztó szele elfonnyasztja a fűz leveleit. Minderre nem gondoltunk. Mert tavasz van. Mert a síremlék, mely előtt állottunk, nem a halált hirdeti, hanem az örök életet, a költészetnek, a szerelemnek örök életét. Ennek életében

nem hagy nyomot a sebesszárnú idő, ez örökön ifjú marad, ennek virágait nem tépi meg az őszi szél, mindig üdék, mindig illatosak. A szerelem hónapban örök tavasz virul! A költő, aki erről dalolt, örökké él, míg csak virág nyílik, míg csak szív dobog, amely szeretni tud. Örök a nő emléke, ki dalt fakasztott a költő ajkáról!

Sümege város közönsége méltó ünnepet rendezett a költő hitvesének. Méltót Szegedy Rózához és önmagához egyaránt.

A vendégek.

Szombaton este érkeztek meg városunkba a fővárosi irodalmi és tudományos társaságok küldöttei: *Heinrich Gusztáv dr. és Hegedüs István dr.* a Magyar Tudományos Akadémia, *Ferenczy Zoltán dr.* a Kisfaludy társaság, *Jakab Ödön* a Petőfi társaság, *Sebestyén Gyula dr.* a Nemzeti Múzeum képviselője, ugyan-csak szombaton érkeztek meg: *Hédervári Lehel, Nyári Béla, Sümegei Vilmos, Markos Béla* és *Eitner Zsigmond* országgyűlési képviselők. Zala vármegye küldöttei közül *Csertán Károly* alispán, *Arvay Lajos* vármegyei főjegyző. A Zalaegerszegi irod. és műv. kör képviselői: *Ruzsicska Kálmán* kir. tan. tanfelügyelő, *Puskás István* megyei mérnök, *Borbély György* tanár és *Csák Károly dr.* laepszerkesztő. Az illusztris vendégek tiszteletére az agilis rendezőség hevenyészett ismerekdő estét rendezett melynek fényes sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint az a fesztelen jókedv, mely a társaságot a késő éjszaka óráin is együtt tartotta.

A kaszinó ünnepe.

Vasárnap már a kora reggeli órákban nyüzsgő élet volt városunk uccáin. Verőfé-

nyes tavaszi reggel volt. A házak trikolórijait enyhe, lágy tavaszi szellő lengette. Az emberek vidáman, mosolyogva köszöntötték egymást, minden arc visszatükrözte, hogy ünnep van, a költészet ünnepe.

Már fél 10 órakor díszes közönséggel megtelt meg a Kaszinó ez alkalomra ünnepiesen felékített nagyterme. A terem felső részén volt az elnöki emelvény, mely felett ott csüngött virágoktól övezve, fehér lepellel leborítva *Kisfaludy Sándor* arcképe. Az elnöki emelvénytől jobbra levő széksorokat a már fentebb felsorolt vendégeken kívül a Kisfaludy és Szegedy család több tagja, továbbá *Hertelendy Ferenc* főispán, *Rédey Gyula* kanonok, *Rainprecht Antal*, püspöki kormányzó foglalták el.

Az emelvénytől balra a sajtó részére fenntartott helyen ültek: *Borbély György* a Magyar Paizs, *Csák Károly dr.* a Zala vármegye, *Éles Károly* a Sümege és Vidéke szerkesztője, *Szöllösi Zsigmond* a Budapesti Hírlap belmunkatársa és *Lób Ernő* a Magyar Távirati Iroda tudósítója.

Az első széksorokat előkelő hölgyközönség foglalta el. Mögöttük városunk egész intelligenciája és a vidéki küldötségek töltötték meg a termet. Pontban 10 órakor érkezett meg *Lukovich Gábor dr.* a Kaszinó elnöke és rövid, de hatásos beszédben megnyitotta a Kaszinó díszközgyűlését, majd átadta a szót *Kellemen Károly dr.-nak* a Kaszinó alelnökének. Várakozásteljes csönd fogadta a kiváló szónokot, midőn a szószékre lépett és a következő gyönyörű beszédet intézte a hallgatóságához:

Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dús élte kincsét, ámbar napja múlt,
Hanem lerázzván, ami benne földi,
Egy éltető eszmévé finomul.

Arany János, koszorús költőnknek emez örökké igaz és szép mondása jön ajkamra, midőn ma ez ünnepen Kisfaludy Sándor

Ünnepi beszéd.

Elmondotta *Ferenczy Zoltán dr.* a sümegei Szegedy Róza-ünnepen.

Tisztelt közönség!

Egy nő emlékét jöttünk ide ünnepelni, egy nő emlékére készült emlékművet lepleztünk le itt az imént, akinek az égi jószág megadta a női szépség csodáját is, megadta azt a nagyszerű szerencsét, hogy ihletadója lehetett a legjelentékenyebb magyar költők egyike, aki a legnagyobb és legtökéletesebb emberi szenvedély, a szerelem hatása alatt a legkiválóbb magyar költői művek egyikét alkotta, a *Himfy szerelmei*-t.

E nő Szegedy Róza, Kisfaludy Sándor neje. Birván e hölgy a magyar irodalom szerencséjére, egyaránt mint leány és mint asszony, mint jegyes és mint feleség, azt a mysteriózus hatalmat, hogy örökké tartó szerelmet ébreszsen a szépség, kedély és műveltség varázsával a költő szívében; hogy a költő lényének minden erélyét hatalmába kerítse, hogy mindennél magasabbra fokozza a költő uralkodó tehetségét, mely őt az ifjúságtól a koporsóig kísérte el: épenoly részesévé vált a magyar irodalom fejlődésének, mint azok a nagy történelmi események, melyek inspirálták valamely korszak irodalmát, melyek érzelmeiket és eszméket sugalltak a szíveknek.

Szegedy Róza tehát hatásában rendkívüli munkatársa a magyar irodalomnak. Ez iránta való hálánknak alapja, ez ünneplésünk oka. A költő így esengett hozzá: szeress engem egy napig, egy évig, egy életen át és hálából a költő szerette nemcsak haláláig, hanem áttemelte magát a halhatatlanságba, emléket állított neki az örökkévalóság számára.

Mert tudnotok kell, hogy ha a férfit általában el tudjuk is képzelni, mint csupán az eszme bajnokát vagy ambíciója rabját; de a költőt, a művészt legfelsőbb alkotásaira minden időben a nő, s az általa ébresztett szerelem ihlette.

Az a mysteriózus hatalom, mely szerint a jószokat az emberiség a nő különös adományának hiszi; az a titokzatos képesség, mely szerint a férfi őt az ember sorsát vezérlő mennyei ihlet letéteményesének tartja; az a szerencsés vagy démoni hatalom, mellyel hatni bír a férfi szívére, az az ideál, melyet a legfőbb fokokon a nő mindig fölmagasztalt, megtisztított alakjában képzelünk el; az a magikus erő, mely a csodált nő alakjától, szeméből a férfi lelkébe ömlik: ez az külön és együtt, mi a férfiból legbiztosabban alkot hőst, a halálba száguldó hazafit, sugalmazza az eszmény szolgálatába szegődött művészt, a lángszavú költőt.

Sőt a szerelem maga a legnagyobb művész, mert alkotása a legnagyobb gyönyör, a leg-

felsőbb elragadtatás. Az a lobogó láng, mely fölgujtja a képzeletet s ragyogó képekkel tölti be; az a mennyei gyönyör, melyben a két fél nem tudja, hogy melyiköknek a szíve teljesebb; az az enyhe forrás, mely az égető nyár hevében kiapadhatatlanul buzog fel a lélekben; az a mámor, mely a lelket a győzelmes szenvedély szárnyaival túlragadni látszik az élet határain; a léleknek az az állandó rezgése, mely az akarat minden látszó beavatkozása nélkül, mint lelkünk idegen és nála felsőbbrendű képessége hat és működhet; az az egyetlen erő, mely feledtetni bírja a létet s maga lesz a létezés egyetlen alapoka; az a tartalék nélküli odaadás, mely egy nőnek fölajánlja a mult összes egykori álmodzásait s a szív örök meghódolását: ez az örök nőiesség által ébresztett szerelem, egy mystikus lépcsőn fölemeli a művész lelkét az örök szépségig, a vallásos rajongásig, a műalkotás emberileg elérhető tökéletességig.

Igy ihlette Plato képzeletét Diótima, mint közbenjáró az ember és Isten közt, szent Ágostonét szent Monika, mint mennyei híromdó, Dantét Beatrix, a szimbólikus vezető, a pokol, a purgatórium s a paradicsom titokzatos körein fel a mennyei trónig, Petrarcaét Laura, kinek szépsége az isteni tökélyeket visszasugárzó tükör s iránta szerelme az első lépcső, melyen az égő lélek Isten szeretetére és ismeretére emelkedik; a nő gyújtotta fel képzeletét Michel-Angelonak, Tassónak, Sha-

emlékének hódolunk, iránta hálánk és kegyeletünk adóját rójuk le. Kedves kötelességünk ez, mert tudjuk, érezzük, hogy az a nemzet, mely nagyjait nem tiszteli s azok emlékét hálás kegyelettel megőrizni nem tudja, nem méltó hozzájuk s hiányzik belőle a nemzeti öntudatot fenntartó szükséges kellék. Minden nemzet, mely e névre érdemes, — mondja Eötvös József — tiszteletben tartja azon férfait, kik tevékenységüknek magasabb célokat tűzvé ki, akár a közélet, akár a tudomány vagy művészet körében kitűnő érdemeket szereztek maguknak s ünnepnek tekintik azt a napot, melyet valamely dicső fia emlékének szentelhet. És méltán, nemcsak azért, mert kitűnő férfiaknak jutalma csak az lehet, ha nevek s tetteiknek emléke tiszteletben tartatik, de azért is, mert a megérdemelt borostyán, melyet a nemzet dicső gyermekeinek szobrára helyez, egyszersmind reményág, mely arra emlékeztet, hogy valamint a hatalmas cser után annak legalább sarjadékai maradnak fenn, úgy oly haza, mely valóban nagy férfiakat nevelt, később is fel fogja polgárai közt találni azokat, kik a jövő vésszel szembe szálljanak. Gyujtsuk meg tehát hazafias kegyeletünk oltárán az áldozati tűzet, az melegítse szívünket s annak a multba világító fényénél emlékezzünk!

Igen tisztelt ünneplő közönség! Az a korszak, mely a szatmári békekötéstől a mult század majd első negyedéig tart, nemzeti életünk legszomorúbb és legcsúszottabb korszaka, mert a nemzet gyengül, mindinkább elvész belőle a nemzeti szellem, a nemzeti érzés s közeledik a kihaláshoz, a végenyészethez. Erős szavakkal, de híven jellemzi ezt a kort Gyulai Pál: E kimerült és tehetetlen korban a kedély elvesztette emelkedettségét, a lélek tetterejét, a jellem rugalmasságát, a hazafias kötelességnek nemcsak érzetét, hanem fogalmát is. A közélet egy nagy temetővé vált, hol minden nap egy-egy jogot, egy-egy reményt s egy egész jövődőt zártunk sírba. A nemzeti erő, a közszellem, az alkotó eszmék, mind megbénulva, vagy kivészve. Nyelvünk a felsőbb körökből lassankint kiszorult. A történeti nagy családok, majdnem az egész arisztokrácia, megtagadták multjukat s kezdték megvesztegetni a többi osztályokat is. Az irodalom mintegy meg lett volna halva. . . Csak névben élünk már s nem voltunk nemzet. . . A leggyalázatosabb halál várakozott reánk, mely nemzetet érhet, a végelkorszakosulás, az öngyilkosság halála. — De hála a Gondviselés-

nek, mely áldó kezét kiterjesztette a nemzetre most is, mint mindig, ahányszor veszély fenyegette. Támadtak oly férfiak, akik szent kötelességüknek tartották, hogy a nemzetet dermedtségéből felébresszék s új életre keltsék. S ezek voltak az írók lelkes csoportja, hiszen tény az, hogy a közszellem ébresztésére s fejlesztésére legtöbbet tett az irodalom. A költők panasza, haragja, siralma eljut a szívekhez s mind szélesebb körben költi fel a hazafiúi érzést. S a nemzeti szellem ezen tavaszi ébredésében lép fel a legnagyobb magyar: Széchenyi István gróf reformeszméivel. Az ő nevéhez fűződik hazánk történetének egészen új korszaka, mert őt az ő hatalmas szelleme, átható értelme, éles ítéllete, saját nemzetéért minden áldozatra kész szeretete, a nemzet vezércsillagává tette az átalakulás nehéz ösvényén. Mint jós jelenik meg a nemzet előtt, midőn kimondja eme jóslatát: A mult elvesztett hatalmunkból, a jövődönnek urai vagyunk. Sokan azt gondolják: Magyarország volt, én azt szeretem hinni: lesz! Ezzel a jóslatával megvetette a szebb jövő reményét, felkeltette a nemzeti önértetet s tettvágyra serkentett. Lelke egész hevével, szelleme minden erejével megindította a mozgalmat, a nemes izgatást minden téren. Hitel, Világ, Stádium c. műveiben erős támadást intéz Magyarország elavult, középkori intézményei ellen, mint amelyek főakadályai voltak a nemzeti haladásnak. Kíméletlen hangon leplezi le a nemzet szegénységét, tudatlanságát, műveletlenségét, hazafiatlanságát, nemzetietlenségét, de egyszersmind megmutatja azt az utat is, amelyen haladva, ujja, egységessé, magyarrá, erőssé lesz a nemzet. Azt a vezérgondolatot, amely Széchenyit egész pályáján vezette s mely minden írott s mondott szavában, minden tettében kidomborodik, ezzel a két szóval fejezi ki: Nemzetiség s közértelmesség, majd bővebben így: A magyarság biztosítása s kifejtése, erkölcsi s anyagi súlyának gyarapítása által. Utazásai közben tapasztalta, hogy a gazdag államokban az emberek műveltebbek, függetlenebbek, szabadabbak, ép azért megérelődött már korán benne az a meggyőződés, hogy a gazdasági fejlettség a szellemi fejlődésnek, a nemzetek erejének s hatalmának alapja. Széchenyi tehát első sorban az anyagi fejlődés eszközeit karolja fel s ezeken iparkodik lerakni a politikai szabadság s szellemi haladás alapjait. Emellett Széchenyi a nemzeti érzés, a hazafias erőt erősítésének fontosságát, szükségességét a nemzeti élet legbiztosabb alapjának tartotta, tehát: hogy

minden hazafi magyarul érezzen, magyarul szóljon, magyarul cselekedjék, minden ízében, minden szavában s tettében igaz magyar legyen. S erre nézve első eszköz a nyelv, hisz ő maga mondja a Hitel-ben: »Az egészséges nemzetiségnek főkisérője a nemzeti nyelv, mert amíg ez fennmarad, a nemzet is él, bármilyen sínlódva is sokszor; de ha az egyszer elnémul, akkor csak gyászfűzet terem a hon, mely a voltakéért szomorúan eresztgeti a földre csüggeteg lombjait.« S midőn kitézte a célt, megjelölte az eszközöket is, amelyekkel, s az utakat s módokat melyeken a nemzeti újjászülés eléréséhez vezesse nemzetét. Az eszközt első sorban az eszmék mozgalmának irodalmi úton való előidézésében találta meg; azután élőszóval, tettel, munkával hatott s mutatott példát. Nem sorolom elő alkotásait, csupán egyet említek fel: a kaszinót. Ő volt a kaszinó megteremtője. Erre az bírta Széchenyit, hogy akkori kormány nem engedte meg, hogy az országgyűlési tanácskozásoknak időszaki közlönye legyen. Ezt pótolta a pozsonyi országgyűléskor az általa megalakított kör, hol a tagok összegyűltek a törvényhozás tárgyainak előzetes megvitatása céljából. E körnek tehát a társalgás és szórakozás csak látszólagos célja volt, de tényleg a már említetten kívül még az, hogy legyen oly hely, ahol az emberekkel érintkezhesek, eszméit terjeszthesse, közszellemet alkosson, melynek hiányát hazánkban sajnosan érezte. Az országgyűlés berekesztése után ezt a kört — mint kaszinót — áthelyezte Pestre s abból fejlődött ki a nemzeti kaszinó. S mint a vízbe dobott kő okozta hullámgyűrűk mind szélesebb gyűrűkben terjednek tova, épúgy hatották át Széchenyi eszméi is a nemzet egészét mind szélesebb körben. Az ország minden városában siettek Széchenyi példájára társas köröket, olvasó egyesületeket alkotni, minek következtében szaporodtak a könyvek s olvasók, terjedt a hasznos műveltség, az eszmék surlódása, cserélgetése s kölcsönössége. A nemesség, amely kiváltságaiban nagyon jól őrezte magát s mely nagyon is szerette emlegetni, hogy Magyarországon kívül nincs élet, látta a külföldi lapokból és könyvekből, hogy a nyugati nemzetek mily roppant haladást tettek köz és társadalmi élet minden ágában, a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem terén. Érezni kezdék, hogy csak Magyarország maradt hátra; itt pang, tessed minden a szellemi és anyagi élet minden nyilvánulásaiban. Mindezek megismerése pedig magában hordotta a haladás csírát.

kespearenek, Miltonnak, Racinenak, ihlette Byron, Göthét életök minden fokán; egy Júlia töltötte el vallásos-szerelmi rajongással nálunk Balassát, egy Lilla Csokonait, egy Szegedy Róza Kisfaludy Sándort, egy Szendrey Júlia emelte Petőfi képzeletét a költészet transzcendentális, eszményi spheráiba.

Ime a nő, ki Platoval a szerelem elvont fogalmát, Danteval a mystikus rajongást, Petrarccal édes-bánatosan andalgó szerelmi panaszt, Michel-Angeloval szobrokat, Raffaellel örökéletű festményeket alkotott: Kisfaludy Sándorral az első szerelmi költeményes gyűjteményt iratja, mely hivatva volt dalköltészetünket korszakos átalakulásra vezetni ellenállhatatlan édességével és lyrail ékesszólásával.

Csokonait, a rokonlelkű költőt, e korában bűvös hatása és addig magyar nyelven el sem gondolhatótt mű első része, *A kesergő szerelem*, erre az exaltatióra ragadta: Himfy Musájának képzelődései nagyok, mint a teremtes; érzései hol melegek, mint a nyári nap, hol égetők és erőszakosak, mint a felhaborodott Aetna; találmányi egyenlők, tarkák kifogyhatatlanok: egy szóval az egész munkája olyan, mint valamely igéző vidéke a Cyprus szigetének; virágokon tapad az ember mindenütt és még ott is, ahol irtóznai kellene, köszirtokon, a meredek tengerparto-

kon, Grátiákat talál az ember s hizelkedő Amorokat a kataraktákon.«

Ez a rendkívüli költői mű tehát a Szegedy Róza műve, a költő lelkére tett hatás által. Élt a költőben, szenge ifjúsága óta élt a szerelem után kiolthatatlan sóvárgás; lángolt az érzés, hogy veszni indult magyar nemzetiségünknek valami életben marasztót adjon szíve véreből, hazafiúi érzelmeiből; de szellemét Petrarccának kellett eltöltenie, szívét Szegedy Rózának felgyújtania, kinek arca is hasonló volt Laurához, hogy a *Himfy szerelmei*-nek eszméje, terve megszülessék s a művészi tervet az érzés e rendkívüli erejével megvalósítsa.

De ha e rendkívüli hatás teremtő erővel hatott *A kesergő szerelem* megszületésére; ha az édes kesergés és méla bánat e meleg dalt sugalta: majdnem még rendkívülbb hogy Szegedy Róza, mint a költő neje, kiapadhatatlan bájával és lelkének emelkedettségével kivívta magának *A boldog szerelem* nemes dicsőségeit, a boldogító tudás e meggyőző valóságait, az érte rajongásban élő szív e beszédes örömfelkiáltásait s érzéssel teli elmélkedéseit, a valóságának e költői folytatását és érzelmi magyarázatát, a halandó élet e halhatatlan vonásokkal felruházását; majdnem még csodásabb, hogy a szerelem kelyhét úgy bírta a költőnek nyújtani, hogy nem döntötte

fel vagy itta ki egyszerre, hanem holtig való üdítő itala maradt.

Mindez benned, oh nő, aki Kisfaludy Sándor múzsáját ihletted, rendkívüli adomány. Az általad ébresztett szerelem tűz volt, mely egész életen át melegített s nem szenvedély, mely gyujtogat s romba dönt. Te költődöt magasabb rendű zenésszé titted, ki nyelvünk és irodalmunk számára megnyitotta fonséges tájak arany ajait, aki nemzetünk legszebb érzelmeinek addig ismeretlen hangot adott, aki kibírta hallgatni s zengő szavak szárnyaira bizni a dalokat, melyeket érted égő szerelme sugallt szívének.

Legyen a gondviselés áldott, hogy éltél, hogy e képességekkel megáldott. Legyen hatásodért emléked örök a Júliák, a Laurák sorában s költőd poraival egyesült poraid sirja legyen a haza fiai és leányai zárandoklásának egyik célja, szeretetének és csodálatának emlékhelye, hol szívök fölmelegszik, képzeletüket ragyogás tölti be, hol az általános emberi és hazafiúi érzelmek magasabb jelentőségével telnek el. Legyen porod áldott új és egyedül méltó sírban s legyen szellemed áldott az örökkévalóság végtelenségében!

A sümegi kaszinó 1841-ben alakult meg. Amint Darnay Kálmán barátom a sümegi kaszinó történetében írja, a mai áll. reáliskola épülete helyén állt a városháza, egyszerű szalmafedélű ház, előtte hosszú fapad. Itt gyűltek össze naponként beszélgetésre városunk akkori előkelői: Kisfaludy Sándor, sógora Fazekas Gábor, Mayer Örnagy, Fazekas László, Hertelendy György, Oszterhuber Imre, Cseh László, Vajda Ignác, Eitner József, Rosty Vince stb. Itt volt találkaja a vidékről bejött nemeseknek is, így Deák Ferenc is megjelent itt, aki többször meglátogatta sógorát Oszterhuber Mihályt, s Kisfaludy Sándort is. E kis körben vetette fel Kisfaludy Sándor 1841-ben a Kaszinó megalapításának eszméjét; a társaság helyeselte s a Kisfaludy kibocsátotta az aláírási ívet a következő felbívással: »Kik a jelenlegi sümegi vendégfogadóban a tekéző szobában létesülendő kaszinói társulat tagjai kívának lenni, ezennel a megnyitott lapra neveiket aláírni méltóztassanak. A helyben lakó s vidéki igen tisztelt tagok leendő száma határozván meg a következő szükséges rendszabásokról való rendelkezést.« Az ívet hatvanhárom írták alá s 48 tag részvétele mellett 1841 december 2-án volt az alakuló közgyűlés, amelyben a kaszinó elnökéül Kisfaludy Sándort választották meg. Nemes büszkség tölti el keblünket, hogy Kaszinónk megalapítója s első elnöke Kisfaludy S. volt, városunk szülőtte, irodalmunk egén ragyogó csillagja, aki egészen ifjúkorában — midőn Erdélybe utazott s tapasztalta, hogy mily kevés magyar van ott, eltökélte magában, úgy mint Széchenyi, hogy mint szegény nemes ifjú, de azon régi igazi magyarok ivadéka, kik a magyarnak itt hazát szereztek, és egy nagy dicső nemzetet alapítottak, homályba rejtezve, akár mint katona, akár mint egyszerű polgár, szíve véreből, hazafiúi érzelmeiből, mint selyembogár gyomrából, egy fonalat fon, melynél fogva a veszni indult magyar nemzetiséget, magyar nyelv, érzés és írás által, hacsak kevés idővel is tovább, életben tartsa. »Magyarul fogok írni — így végzi barátjához, Skublics Imre Zalamegye főjegyzőjéhez intézett levelét — és csak a szívhez szólni; mit és miként, magam sem tudom még. Hogy talán céloimat elérem, azért gondolom, mivel az én szívemre is nagy hatással munkáltak eddig írt jobb magyar elmémiveink.« Ő is, mint Széchenyi, a nemzeti nyelvet tartotta a nemzeti élet egyik legerősebb alapjának, hisz ő maga írja ezt a Kesergő szerelem előszavában: »Amely nemzetnek nincs nyelve, nincs hazája, csak szállása, nincs hazafisága, mert nincs hazája s csak a szerencsés időknek tulajdoníthatja, hogy az ilyen nem nemzetet, hanem csoportot, más nagy nemzet el nem nyeli. Nem a föld, nem a folyók tartják össze a nemzetet, hanem a nyelv. A nyelv köti össze az embereket egy oly nemzeti nyalábbá, melynek a politika vézei nem árthatnak. Nyelvünk nélkül egyenkint ingadozó, gyökereket nem verhető nádszálak vagyunk, melyeket a politikának legkisebb szelei kitekerhetnek, szóval a nyelv lelke a nemzetnek. Szükséges tehát főképen nyelvünket a lehető tökéletességre hoznunk, ha csak nem akarunk mindörökké más nemzetek csúfja maradni.« K. S. érdeme elvévülhetetlen s örök nemzeti irodalmunk történetében, mert ő dalaival felkeltette a nemzeti irodalom iránt az érdeklődést s megkedveltette a magyar nyelvet. 1801-ben megjelent Kesergő szerelem verskötete általános elragadtatást okozott s elmondhatjuk, hogy magyar mű aligha tett oly hatást mint ez. Mindenütt úgy beszéltek a még ismeretlen költőről, mint csodatüneteménnyől, mindenütt gyönyörrel olvasták dalait és — mint Toldy mondja emlékkbeszédében — azok a férfiak, kik eddig csak latinul olvastak, nők, kik németül s franciául, kapva-kaptak az új csodán; a fiatal keblek magukat odaadva csüngtek az új orfeusz éneklésén, hiszen

amit ők a szerelem künjai s örömei között valaha éreztek, annak itt szót s hangot találtak adva. Regéiben a hazafiság költője, aki a nemzetet a dicső multba vezeti vissza, a nemesség családi körébe, kandallójának melegébe. A történetet nemcsak azért mondja el, hogy gyönyörködtessen, hanem főleg azért, hogy az ő-ök hazafias, vitéz erényeivel lelkesítsen a sívár jelenben. Ez volt célja regéinek, drámáinak, amelyek tárgya, minden gondolata s érzése magyar, úgy hogy nem találunk műveiben olyant, ami nem édes hazánk földjéből termett volna. A fiatal szívekre, és mert a magyar költők a jövőndő nemzedék megmagyarosítását a nőktől várták, különösen ezekre kívánt hatni, hogy velük megkedveltesse a magyar költészetet s ezzel megszerettesse nyelvünket is. S ő elérte célját. Gyönyörűen jellemzi Vachott Sándor Kisfaludy lyráját.

Midőn kezded vettél lantodat,
Eljött a bájos ajkú szerelem
Az éjszemű háj jött nyomában veled
S utána jött a kékszemű öröm.
Hozzád lebegtek a magyar világ
Hajdankorának ép alakjai.
S te mindenkiről mondál éneket,
Felejthetetlen gyötört s édeset
A hölgy szerelmes lón s jobb magyar
S a férfi büszkébb ily nő karjain.

Igen t. ünneplő közönség! A sümegi Kaszinó régi tartozását rója le Kisfaludy iránt, amidőn Hölszky Sándor tanárbaráttal arcképét megfestetvén, annak leleplező ünnepére gyűltünk össze. Amidőn a képről im lehall a lepel, s előttünk áll Kisfaludy arcképe, ez a kép szoros kötelességekre figyelmeztet; első sorban arra, hogy ezt a kaszinót, melyet ő alapított, szívünk egész melegével istápoljuk, mert bár a kaszinók célja meg is változott, de azért az ma is a társadalmi élet egyik fontos tényezője, mint a kölcsönös eszmecsere s ezáltal a műveltség terjesztője. Kövessük őt erényeiben. Ezek: az önzetlen munkásság, mely nem anyagi haszonért dolgozik, hiszen erre az írók legkevésbé számíthatnak, teljesen igazán lévén Eötvösnek, hogy a magyar írónak sorsa hasonló a bányászéhoz, ki midőn homloka izzadságával a mély aknáknak kincseit felhozza, mindenképp gazdagít, de maga örökre szegény marad. Erénye az állhatatosság, mert amit mint ifjú célul tűzött ki, ezért lángolt, remélt, küzdött férfikorában élete végperceig. Édes anyanyelvünket lelke egész hevével szeretete s ápolta, mert tudta azt, hogy a nemzet nyelvében él, hogy nyelv, haza s nemzetiség egymástól elválaszthatatlan hármasság. Igazi hazaszeretet töltötte be szívét. Tettekben nyilatkozott s nem ajkán élő hazafiság, melyről ő maga mondja, hogy »az első virtus első kötelesség. Szívvel, ésszel, értékkel tölthetjük ezen édes kötelességet. Háromszor boldog, ki ki mind a hárommal áldozhat. Háromszor átkozott, ki mind a hárommal bír s egyikkel sem cselekszi.« — Ha úgy érezzük s úgy cselekszünk mint ő, ha a hazaszeretet nem ajkunkon, hanem tettekben nyilvánul, akkor e nemzet örök lesz e hazában. A nagy költő iránt érzett igazi tisztelet, hála, kegyelet fohászt fakaszt szívéből, mely mint illatos tömjénfüst száll fel az egek urához: Áldott legyen a költő emléke! Legyen álma csendes, nyugodt s a tőle megénekelte várromokról lengedező szellő halk s lágy danája boldogítsa álmát: Nem hiába küzdött, él magyar, áll Buda még!

Kellemen beszéde után hullott le a lepel Kisfaludy Sándor arcképéről, mely Hölszky Sándor reáliskolai tanár ecsetjéé dicséri.

Ezután az ülés véget ért és a közönség a Kossuth Lajos-uccában gyülekezett, hogy kivonuljon a temetőbe. A menetet Kriszinkovich József az ünnep egyik legtevékenyebb és fáradságot nem ismerő rendezője állította össze a következő sorrendben: Legelől diszruhás tűzoltók nyitották meg a menetet, utánok a helybeli állami reáliskola növendékei mentek,

kiket a nagykanizsai és keszthelyi főgimnáziumok követtek. Utánuk sorban következett a Katolikus Legényegyesület Gróf József, Iparos Ifjusági egyesület Eitner Jenő, Csabrendeki Iparos kör Horváth Károly elnökök vezetése alatt. A Polgári Önképző Kör Németh Lajos alelnökkel, a Lövölde Sümegi Tivadar elnök, a Vörös Kereszt Egyesület Darnay Kajetánné elnök, Jótékony Nőegyesület Kriszinkovich Józsefné alelnök, az izraelita Nőegyesület Epstein Vilmosné elnök és végül az Erzsébet nőegyesület Steiner Simonné elnök vezetésével. Az egyesületek után Sümeg város küldöttsége haladt Kiss Antal városbíróval az élén. Utánna a sümegi Izs. Hitközség Glück Rezső dr. rabbi, Fischer Ignác dr. hitk. elnökkel. Ezeket Zalavármegye küldöttsége követte melyben részt vettek: Hertelendy Ferenc főispán, Csertán Károly alispán, Árvay Lajos megyei főjegyző, Bogvay János, ifj. Hátzky Kálmán, ifj. Tarányi Ferenc megyebizottsági tagok, kik után Ruzsicska Kálmán kir. tan. Puskás István, Csák Károly dr. mint a zalavármegyei irodalmi és művészeti kör küldöttei. Majd a szereplők és végül a kaszinó küldöttsége következett. A menetet a városi rendőrség zárta be. Az impozáns menet felvonulása valóban festői látványt nyújtott, amint majdnem minden egyesület saját zászlója alatt vonult ki a temetőbe, hol mire kiértek már néhány ezer főre menő közönség várta az ünnep megkezdését.

A temetőben.

Amint a hosszú menet a temetőbe ért és ott elhelyezkedett, a daloskör Pap József vezetése alatt rázendített a Himnuszra, az örök csend honából, a költő sírja mellől ezernyi ajknak, ezernyi magyar szívnek esdő imája szállott az Alkotóhoz. A Himnusz után néma csendben szólalt meg Lukovich Gábor dr.:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

A sümegi Kisfaludy Kaszinó szép, nemes és magasztos eszmét valósított meg akkor, midőn hazánk nagy és halhatatlan költőjének: Kisfaludy Sándornak hamvaival egyesítette szerető hitves, Muzsája, Szegedy Rozália hamvait s ezen kegyeletes ténykedést, közadakozásból készült emlékművel örökítette meg. —

Mi ezen magasztos eszme megvalósítását mint szent örökséget tekintettük s a hazafiúi kötelesség teljesítésének édes érzése hatja át szíveinket, hogy nekünk jutott osztályrészül ennek megvalósíthatása, — melyet nem emberi hiúságból tettünk, hogy talán a nagy költő nevének ragyogó fényében előtérbe helyezkedjünk, hanem tettük azért, mert, ezzel tartoztunk a halhatatlan költő emlékezetének és végső akaratának, tettük, mert ezt a költő hagyományai iránt érzett kegyeletes érzelmeink parancsolták. —

Szent nekünk itt minden talpalatnyi hely, melyet a költő családi boldogsága szentelt meg; oltár nekünk e hely, hol az igaz, az önzetlen, az eszményi szerelem lantosa, imádott muzsájával egy sírba temetve pihen, szent ezen emléklap, mely haló poraik örök egyesülését jelenti. —

A mai napon, mely az ő emlékezetüket idézi fel, lelkünk képzelete vissza szárnyal a multba és kimondhatatlan édes érzés ragadja s hazafias büszkséggel tölti el egész valónkat; mert hiszen annak, ki a legelső és legnagyobbak között foglal helyet, bölcsője itt ringott, itt töltötte boldog gyermek éveit, itt szívta magába az illatos lég üdítő balsamát, itt merengett a kéklő hegyek bércein, itt csengett fülébe édesen a szerelmes madár dala, itt epedett, itt bánykódott, itt sóvárgott büvös, bájos eszményképe után, itt ébredtek, itt fogantak szerelmes szívének bánatos érzeményci, itt írta meg a szerelem fájó keservét, itt érezte boldog szerelmének édes andalgását s mindezek itt fakadtak dallá ajkain.

Sümeg, Csobánc, Tátika, Somlyó, Szigliget várának reánk tekintő, százasodó viharokat látott romjai, itt indíták szerelmes

szívét a költészet remek virágainak megteremtésére.

Itt dalolt ő szépen, édesen, fájón és boldogan, melynek minden érzeménye hazafiságot lehel, — melynek minden gondolatában a hazaszeretet fényes, melegítő lángja ég. —

Ha az a szív kihült és elporladt is, mely ennyi nemes érzelemnek kútforrása volt, ha az az agy nem érez is már, melynek minden idegszálában hazafiúi eszmék termettek meg, ha porainak egy porszeme sem lesz már, de nagy szellemének művei itt maradnak, mely igaz hazafiságra tanítja a késői századok fiait is. —

Te kőszobor! ha nincs is vér ereidben, ha nincs is érző szived, ha nincs is gondolkodó agyad, de te mégis élsz, te tudod, te érzed, te hallod, te látod, mint borulunk le nagy emlékezeted előtt, mint szívjuk magunkba hazafiságod lángoló szeretetét, mink emelünk oltárt szíveinkben, melyen imádtott Muzsád áldott emlékezetének szent lángja ég.

A te dicsőült nagy és halhatatlan szellemed itt van közöttünk, mely köszönetet és hálát rebeg, hogy örök álmodat együtt álmodhatod azzal, kit életedben szeretted, imádtál. —

Itt van előttünk szerelmes szived eszményképe, imádtott boldogságnak képmása, melyből a női báj, a nő eszményének fensége sugárzik elő, itt van előttünk annak alakja, kihez az emberi szív örök érzéseit, szerelmednek lángolását irád. —

Mély megindulással állunk ez emlékmű előtt, mely a késői nemzedéknek is hirdetője lesz, hogy itt, szülőföldjének ölében egy sirba temetve pihen, itt alusza örök álmát Kisfaludy Sándor, a magyar nemzet nagy és halhatatlan költője, szerető hitvesével, Muzsájával, Szegedy Rozáliával, kit dalaival megdicsőített, lantjával halhatatlanná tett.

Emlékezetetek és nevetek élni fog magyarral ember lesz, élni fog magyarral szó hangzik e hazában.

Nevetek és emlékezetetek legyenek áldott örökké!

Leirhatatlan volt a hatás a melyet a költői szárnyalású gyönyörű beszéd keltett, melegség lopódzott szívünkbe amint a reliefről, Szegedy Róza képmásáról lehullott a lepel. Istók János alkotása e remekmű. Igazi művész lélek munkája. Amennyi báj, lágyaságot költő Muzsájánál csak elképzelni tudunk, mind sikerült a művésznak a hideg ércen megörökíteni. Zúgó éljenzés hangzott fel mindenütt, mely egyformán szólt a szó és a véső mesterének. Csattogtak a fényképező gépek, hogy képen is megörökítsék a költő és nevének közös síremlékét.

Most Ferenczy Zoltán dr. lépett az asztalhoz és felolvasta gyönyörű emlékbeszédét Kisfaludy Sándorról és Szegedy Rozáról. A remekművet a költészetnek és szerelemnek csodaszép irott apothozisát lapunk mai tárca rovatában találják olvasóink. Amint a beszéd után nagysokára lecsillapult az éljenzés, Zombori Andor realiskolai tanár szavalt a gyönyörű érces hangon, igazi költő talentumára valló remek alkalmi ódáját, melyet már lapunk múlt ünnepi számában közöltünk.

Ezután megkezdődött a koszorú elhelyezése. Az első koszorút a kaszinó nevében annak elnöke tette le. A másodikat néhány szép szó kíséretében Jakab Ödön helyezte el a Kisfaludy társaság nevében. Ezután Heinrich Gusztáv a következő gyönyörű beszéd kíséretében tette le a sirra a Magyar Tudományos Akadémia koszorúját;

Midőn a M. T. Akadémia koszorúját mély tiszteletünk és hálás megemlékezésünk jeléül e sirra leteszem, talán nem kell hosszasanban fejtegetnem, hogy akadémiaiunknak mennyire van joga és kötelessége is a Kisfaludy Sándor kultuszában előjárni. Hisz ismeretes dolog, hogy a költő, kinek földi maradványait e hant takarja, Akademiánk alapító tagjai közé tartozott, hogy ott volt a M. T. A. bölcsőjének hogy első szervezetének megalkotásában kiváló része volt. De

nemcsak mint szervező volt ő első sorban a mienk, hanem mint kiváló költő, aki a század elején hosszú pangás után először tudta ismét dalaival és regéivel egy egész nemzet szívét megihletni. És e költészetének forrása és tárgya mindennek előtt szeszett neje volt, aki nemcsak a Himfy dalok műzsája. Ismeretes dolog, hogy a költőnek regéiben és drámáiban is egyik legkedveltebb alakja a szende, bájos nő, aki csupa szeretet, odaadó szenvedés. Sokszor helytelenítették, hogy e nőalakok annyira hasonlítanak egymásra, de még nem akadtak rá e hasonlatosság okára: nem más ez, mint Szegedy Róza, ki az alakoknál szeme előtt lebegett, ki-ben a nőesség megtestesítését csodálta, a női erények bájos birtokosát szerette. Kisfaludy S. el nem képzelhető, meg nem érthető teljesen, nem méltányolható Szegedy Róza nélkül. Egymáshoz tartoztak ez életben és költészetben, most egymáséi lesznek a földnek hűvös ölében is. Áldás borul évtizedek után is pihenőjükre és elismerő köszönet illeti meg azokat a lelkes férfiakat, kik e szép emléket emelték. Mind a kettőnek vagyok szerény hirdetője a M. T. A. részéről.

Koszorút helyeztek még a sirra: *Csertán* Károly alispán Zalavármegyéjét, a nagykanizsai főgimnáziumát az intézet egyik növendéke. *Lakatos* Vince tanár a keszthelyi főgimnáziumát. *Benyó* István tanuló a sümegi realiskoláját. *Ruzsicska* Kálmán a zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör koszorúját tette le. *Horváth* György a nagykanizsai irodalmi és művészeti kör, *Kiss* Antal Sümeg város, *Darnay* Kajetánné a vörös-kereszt egyesület, *Krisztinkovich* Józsefné a jótékony nőegyesület, *Epslein* Vilmosné az izr. jótékony nőegyesület, *Steiner* Simonné az Erzsébet nőegyesület, *Sümegi* Tivadar a Lövéldé, *Németh* Lajos a polgári kör, *Eitner* Jenő az iparos ifjúsági egyesület, *Gróf* József a kat. legényegyesület. *Majzer* József a tüzelőegyesület és *Illés* Lajos a keszthelyen megjelenő *Balatonvidék* című lapunk koszorúját helyezték a síremlékre. *Berczik* Árpád koszorúját *Darnay* Kálmán tette le a szoborra.

A koszorúk elhelyezése után a daloskör elénekelt a *Szózatot* és a közönség a legnagyobb rendben, magasztos érzésekkel eltelve elhagyta a temetőt, a jelenvolt notabilitások és hírlapírók pedig a Darnay-múzeum megtekintésére indultak.

A múzeumban.

12 órakor érkeztek be az előkelő vendégek Darnay Kálmán országos hírvé múzeumba. Ott voltak: *Heinrich* Gusztáv, *Hegedüs* István, *Jakab* Ödön, *Sebestyén* Gyula, mint a fővárosi irodalmi és tudományos társaságok küldöttei, *Eitner* Zsigmond, *Hédervári* Lehel, *Markos* Gyula, *Nyári* Béla országgyűlési képviselő, *Hertelendy* Ferenc főispán *Csertán* Károly és a többi az ünnepen részt vett vidéki küldöttek, a Kisfaludy és Szegedy család több tagja, valamint a sajtó képviselői. A vendégeket a múzeum tulajdonosa fogadta s tőle megszokott előzékenységgel kalauzolta. Legelőször az ez alkalomra külön rendezett Kisfaludy és Szegedy reliquiákat tekintették meg.

A Vendégek megköszönve *Darnay*nak a szives fogadtatást, a Kisfaludy szálló dísztermébe mentek, hogy a társaságban részt vegyenek. A múzeum pedig nyitva maradt a nagyközönség számára, mely egész délután gyönyörködött az ott kiállított régiségekben.

A bankett.

Százötven főnyi uri közönség gyűlt össze a Kaszinó nagytermében, midőn 2 órakor *Lukonich* Gábor dr., elfoglalta az asztalfőt, jobbján *Szegedy* Béla báró neje ült, balján *Darnay* Kajetánné foglalt helyet. Mellettük ültek a jelen volt kitünőségek. A harmadik fogásnál felállott *Lukonich* Gábor dr. és magas köptü pohárköszöntőben éltette a királyt. Ezután szellemes szavakban köszöntötte fel az elnök Kisfaludy és Petőfi társaságok küldötteit, mire *Ferenczy* Zoltán dr. szép szavakban válaszolt. Erre egymást érték a

a pohár köszöntők. *Németh* János plébános a tudományos akadémia képviselőjére mondott gyönyörű felköszöntőt, mire *Heinrich* Gusztáv válaszolt és felköszöntötte a sümegi hölgyeket. Utánna *Szegedy* Béla báró beszélt.

Midőn én is — ugymond — poharat emelék első szavam a Szegedy család hála-jának és köszönetének kifejezése, Sümeg város és Zalavármegye lelkes társadalma, valamint a M. tud. akadémia, a Kisfaludy és Petőfi társaság s az itt megjelentek iránt. Köszönöm azt a kegyeletes megemlékezését, melyben Kisfaludy Sándor koszorús költőnk nevének — a Szegedy család sarjának — emlékének a mai fényes ünnepéllével megtisztelték.

Ezen ünnepély élénk varázsolja azt a dicsőséget, mely Sümeg város nagy szülőltének — Zalavármegye ősi hagyományának és a szerelemnek költője, emlékének kö. rülsugározza. Felemelő megnyilatkozása ezen ünnep a lovagias szellemnek is, mely a magyar embernek, a szép nem iránti hódolatban, egyik nemzeti jellemvonása.

Ezt a régi magyar szellemet látjuk megújulva a mai napra Sümeg városában látjuk azt a magyar szellemet, mely hazafias ideáloknak él, mely ősi hagyományokat ápol s amely megdicsőíti koszorús költőnek emlékének, örökszép dalainak ideáljában: hitvesében is.

Én hódolattal szívvel mondok köszönetet, Sümeg város és Zalavármegye lelkes társadalmának ezért a kegyeletes megemlékezésért. Poharamat az ünnepély kezdeményezőinek, a sümegi Kisfaludy kaszinó tagjainak s első sorban érdeműs elnökének egészségéért ürítem, azt kívánom hogy, az a kegyeletes szellem, mely a mai ünnep megtartását lehetővé tette, Zalavármegye társadalmában mindörökké fennmaradjon!

Felköszöntötte még *Barkóczy* Károly a Kisfaludy és Szegedy családokat, *Kisfaludy* Tivadar *Lukonich* Gábor dr. *Csertán* Károly a magyar nemzet egyetértésére ürít poharát. Mély hatást keltő szép felköszöntőben emlékezett meg *Fürst* János dr. *Istók* János szobrász művészről, *Hölszki* Sándorról és a múzeum képviselőjében megjelent *Sebestyén* Gyula dr. *Bárdi* Ferenc dr. a megyei küldötteket üdvözölte. Szellemes szavakban köszöntötte fel *Krisztinkovich* József az összes megjelent vendégeket. Sikertől pohárköszöntőket mondtak még *Hegedüs* István *Istók* Jánosra, *Sebestyén* Gyula és *Jakab* Ödön *Darnay* Kálmánra.

Ruzsicska Kálmán dr. lelkes szép beszéde Sümeg városára a következő volt:

Mélyen tisztelt hölgyek és urak!

Kisfaludy Sándornak és a nagy magyar asszonyok történeti alakjai közt fényeskedő feleségének Zalavármegyéhez való sok vonatkozásainál fogva nem méltóztassanak szerénytelenségnek venni, ha mint e vármegyében a magyar kultúrának egyik igénytelen tagja s az egy év óta működő zalaegerszegi irodalmi és művészeti körnek egyik kiküldöttje kegyes figyelmüket fásasztom.

Nagyon rövid leszek!

Hiszen akármennyit szónoklunk itt ma, a végén mégis csak beteljesedik rajtunk az a megható jelenet, melyet Eötvös Károly oly megkapó közvetlenséggel ír le a balatonfüredi színház megnyitása alkalmából.

Kisfaludy Sándort, prologja után, délceg férfiak és ragyogó szépségű asszonyok örömkönnyei közt éltették, kezét szorongatták s még a szinpadról is virágosóval árasztották el.

Kisfaludy lehajolt, felvette a legszebb feslő bimbót s odatűzte felesége keblére.

A mi hálás kegyeletünk legszebb dicsérete sem illehet mást, mint őt, ki nélkül nincs Himfy, Himfy nélkül, pedig nem tudnánk ma, hogy Szegedy Róza nem — mint Milton mondja a asszonyokról, — a természetnek szép hibája, hanem a »teremtés remeke« volt.

Mégis mielőtt e szép ünnepségnek napja leáldoznék, jusson még egyszer eszünkbe az az üzenet, melyet Kisfaludy Sándor a sír széléről küldött hozzánk.

»Add tudtára nemzetemnek — írja 1844. május 20-án Kossuth Lajoshoz, hogy hazámnak szolgálni, életem fogytáig szent kötelességemnek tartottam.

Mint a hazaszeretnek nagy paedagogusa úgyszólván módszeresen is megállapítja ennek szent érzésnek irántunk támasztott követelményeit. Mert szerinte a hazát nemcsak szívvel és ésszel, de értékkel is kell szeretnünk. Háromszor boldognak mondja azt, ki mind a hárommal tetheti; háromszor átkozottnak, ki mindegyikkel bír és egyikkel sem teszi.

Ennek az üzenetnek, ennek a végrendeletnek első letéteménye Sümeg város, az ő szabadság és nemes fészke.

Franciaország egyik nagy fiának sarkóvére oda vették: szíve az nyugszik, de szelleme mindenütt van.

Sümeg város pedig abban boldog és büszke, hogy a szellemével egész hazát betöltő Kisfaludy Sándor szíve itt nyugszik az ő földjében.

Ez okozza, hogy drága halottjának végrendeletét nem csak őrzi de végre is hajtja.

Itt Sümegben minden házasságban — úgy mint azt Kisfaludy Sándor óhajta, — a boldog szerelem geniusza uralkodik. Szegedy Róza nemes emlékéből minden asszony és leány erőt merít, hogy mint a hazaszeretet, a család, a társadalmi erények első őrői, a női szív földirendeltetését híven betölthessék.

Itt Sümegben minden gyermek még a romokból is azt tanulja, hogy a hajdani sziklaszilárd, hatalmas királyi vár az idő és harcok nagy viszontagságai folytán enyészettnek indulhatott, de a magyar kultúra szeretetének, a magyar-faj, a magyar agy erejének, a nyelvben, érzésben, művelődésében egységes Magyarország utáni igaz törekvésnek s nemes rajongásnak kiadnia, lankadnia soha, de soha nem szabad!

Árassza lsten a boldog felvirágozás áldását Sümeg városra! . . .

A nagy templom órája már rég elkongatta az éjjeli tizenkettőt s a társaság még mindig a legjobb hangulatban együtt volt. S midőn másnap reggel az illusztris vendégek elhagyták városunkat, bizton tudjuk a legjobb benyomásokat vitték magukkal a város polgáraitól kik még hevülni tudnak ideáikról kik igazán lelkesednek, a dalért a költőért a költő dalainak örök kuforrásáért: a nőért!

Ezekben adtunk lehetőleg hű képet a városunkban lefolyt ünnepségről s most midőn az ünnepély fényess íkeréről adhatunk számot, talán szerénytelenség vádjá nélkül rámutathatunk arra, hogy az ünnepség eszméje lapunk hasábján, szerkesztőségünk köréből pattant ki. Midőn az összes egybegyűlt, a kaszinó vállalta el a kivitelt, mely az ennek kebeléből választott rendező-bizottságot dicséri, melynek tagjai élükön *Lukonich Gábor* dr. : *Darmay Kálmán*, *Krisztinkovich József*, *Eles Károly*, *Sümegi Tivadar* és *Zombori Andor* rendezőkkel önzetlen, nagy és hazafias munkát végeztek és az ünnep fényes sikeréért őket illeti első sorban a babér, melyre azonban nem vágnak, mert a sikerben — a jutalom!

Löb Ernő.

Lapunk új gépje.

Senki sem vonhatja kétségbe, hogy a hirlapírás és technika nagyon szoros összefüggésben állanak egymással. A hatalmas rotációs gépkolosszusok nélkül a fővárosi napisajtó soha nem kerülhetett volna arra a magas színvonalra, melyen ma áll, s a vidéki hirlapirodalomnak is arra kell törekednie, hogy minél modernebb technikával tudjon dolgozni. Lapunk boldogult kiadójának — kinek e lap létesítése és fenntartása terén megbecsülhetetlen érdemei vannak — egyik legkedvesebb eszméje volt, hogy a *Sümeg és Vidéke* részére olyan gépet szerezzen be, milyennel kisebb vidéki laptársaink közül egy sem dicsekedhetik. Bizalmas baráti körben büszkén beszélt a beszerzendő új gépről. S ime most elő-

tünk az új gép produktuma, amde derék kiadónk már nem gyönyörködhetik benne, kedvelt eszméjét csak özvegye válthatta valóra. Mi a lap szerkesztősége és technikai személyzete büszkeséggel ünnepeljük ezt a lap életében beállott fejlődést, s csak az természetes, hogy ünnepünkbe a kegyelet hangja is vegyül, mikor megemlékezünk *Horvát Gáborról*. Fokozódó munkakedvvel röjjük a sorokat e lap hasábjain és bizunk benne, hogy olvasó közönségünk irányunkban eddig mutatott jóindulatát ezután még nagyobb mértékben élvezhetjük.

A gyorsajtóval óránként 1000 példányt készítünk. A készisajton ez 1 álló napot vett igénybe. Emelett — mint olvasóink látják, nyomása sokkal szebb, tisztább és egyenletesebb. A papírt csak bele kell rakni, a gép azután megnyomja, az ívet 2 felé vágja s szalagokon vezetve a favillának adja át, ez azután egymásra rakja és úgy dobja ki a kész újságot.

H I R E K .

— **Lapunk mai száma közbejött akadályok miatt egy nappal később jelenhetett meg. Szíves elnézést kérünk a késedelem miatt.**

— **Bérmálás.** *Hornig* Károly báró megyés püspök május 28-án Tapolcán kezdte meg a bérmálás szentségének kiosztását. A tapolcaiak a tisztelet és szeretet minden jelével fogadták a városukba érkező főpásztort. A bérmálás után a püspök kíséretével miután Hertelendy Ferenc főispánt Lesencetomajon meglátogatta, visszatért sümegi rezidenciájába. Június 1-én, áldozó csütörtök napján a sümegi plébánia híveit bérmálta meg. Reggel három negyed nyolckor megszólalt a harang s folytonos zúgása között Palotay Ferenc dr. prelat, Kránitz Kálmán kanonok és Simon György dr. titkár kíséretében érkezett meg önagyméltósága. A plébánia templom ajtajában *Németh János* plébános, *Rédey Gyula* kanonok és *Tamási István* káplán fogadta. A korziton megzendült az *Ecce sacerdos* remek szép dallam, amelyet Pap J. kántor vezetésével a vegyes kar nagy hatással adott elő. Azután a püspök csöndes misét mondott. Mise alatt vonós négyes kísérettel a vegyes kar kiváló szababossággal és lélekemelően egyházi énekeket adott elő. Mise után a szentbeszédet szintén a püspök tartotta. A templomot zsufolásig megtöltő közönség lekötött, áhítos figyelemmel hallgatta s csak úgy szívta be lelkébe a főpap ígeit. Ez tán megkezdődött a bérmálás szentségének kiosztása, amelyben a püspöknek Palotay Ferenc, Rédey Gyula, Kránitz Kálmán kanonok, Simon György titkár, Andalic Lajos nyirádi esperes-plébános, Szanyi Ferenc csehi plébános, kir. tanfelügyelő, Németh János helybeli, Lei József tapolcai, Szücs Mór kapornaki, Fehér Lajos gógánfai plébános, Jankovics Tihámér csehi, Tamási István sümegi káplán segédkezett. Miután a püspök 1418 lőre rugó hívőt megbérmálta, a templom bejáratánál főpásztori áldását adta a megbérmáltakra. Az áldásra, Te Deum következett s evvel a szentség kiosztásának szertartása véget ért. Utána a püspök papjai kíséretében visszatért székházába, ahol a papság a helybeli hatóságok, egyesületek és iskolák

küldöttségét fogadta. A püspök kedves szeretetre méltó modorával valóssággal elragadta a nála tisztelkedőket. Június 3-án a csebrendeki és gyömörői hívek részesülnek a bérmálás szentségében. Ma 4-én Káptalanfán, 5-én Nyirádon, 6-án ismét Sümegen lesz a bérmálás.

— **A püspök betegsége.** Mély részvétellel értesülünk, hogy *Hornig* Károly báró megyés püspök betegsége, amelyben pár év előtt szenvedett, a bérmálás fáradalmi miatt megújult. A főpásztor már a betegség jelentkezésével ment át június 4-én Káptalanfára, hogy ott a bérmálást kiszolgáltassa. Visszajövet, baja már súlyosbodott, úgy hogy le kellett feküdnie. Táviratilag hívták betegágyához veszprémi orvosát, Cholnoky Jenő drt. Ugyancsak táviratban kérték meg *Kutrovác* Ernő győri fölszentelt püspököt, hogy a hátralévő bérmálást végezze el. A püspök rögtön utnak indult s június 4-én este megérkezett. 5-én Nyirádon már ő bérmált. Reméljük, hogy a kegyes főpásztor, akinek nevében a jótékony tettek gazdag sorozata füződik, minél előbb visszaadja egészségét.

— **Közjegyző.** *Szily* Ferencz dr. sümegi kir. közjegyző, május 31-én foglalta el hivatalát s irodáját a belvárosban megnyitotta.

— **Az országos tornaverseny győztesei megyénkből.** A főversenyben 9816 ponttal és a mintacsoport tornászásban a keszthelyi főgimnázium, a minta csoport tornászásban, a kötélhuzásban és a játékversenyben a zalaegerszegi főgimnázium oklevelet nyert. Az egyéni összetett versenyben Lichtenstein Jenő és Stegmüller Károly a keszthelyi főgimnázium tanulói is győztesek voltak.

— **Keresztjárás.** Ragyogó szép nyári nap kedvezett az idén a keresztjáró napoknak, amelyek május 29., 30. és 31-én folytak le. A körmeneteket a városunkban időző *Simon György* dr. püspöki titkár vezette. Mind a három nap szép számu közönség sorakozott a zászlók alá, hogy lsten áldását esdjék le a föld terményeire.

— **Áttérés.** Angerer Lajos helybeli ág. evang. vallásu asztalos segéd f. hó 4-én a plébánia templomban áttért a róm. kat. hitre. A szertartást *Tamási István* káplán végezte, aki a hitvallás letévése után szép beszédet intézett az áttért ifjúhoz.

— **Hivatalos órák.** A helybeli adóhivatalban június 3-tól kezdve, augusztus végéig hivatalos órák reggel 7-től, délután 1-ig tartanak.

— **Alapszabályok megerősítése.** A belügyminiszter a sümegi Kisfaludy Kaszinó alapszabályait megerősítette.

— **Juniális.** A helybeli áll. reáliskola ifjúságának majálisa kedvező idő esetén f. hó 7-én szerdán lesz a Lesence-Istvánd felé vezető út melletti erdőben. A kirándulásra a m. t. közönséget meghívja a tanárikar. Vendéglősről gondoskodva van. Ennek kapcsán megemlítjük, hogy 8-án pedig a zalaegerszegi főgimnázium érkezik Sümegre tanulmányozás céljából.

— **A zalamegyei általános tanítótestület központi választmánya május 31-én Zalaegerszegen gyűlést tartott, melyen jelentették, hogy a testület kiírt pályázatára két pályamunka érkezett. Ezek mindegyike egyaránt jó és mindkettő díjazásra érdemes. Elhatározták, hogy a nagy gyűlést július 4-én tartják Keszthelyen, ekkor Festetich gróf szobrát is meg fogják koszorúzni.**

— **Búcsú.** Június 1-én a hívek bérmálásával egyidejűleg volt a sümegi plébánia templom búcsúja. Sok ájtatos hívő érkezett városunkba a búcsúra is, akik szorgalma-

san látogatták mind a két templomot, a kálváriát s a temető kápolnáját is.

— **Jókai Mór szobrára.** Mikor tavaly nagy költőkirályunk meghalt, önkéntesen 40 koronát adtak szerkesztőségünknek Jókai szobrára. Egy évig a népbankban kamatoztattuk s most kamataival együtt elküldöttük a pénzt a Magyar Áll. Takarékpénztárnak. A posta vevény száma: 190.

— **Villamos világítás Tapolcán.** Folyó hó 1-én tartotta a *Tapolcai villamossági részvénytársaság* alakuló közgyűlését. Eredménye az volt, hogy a részvénytársaság megalakult s ezzel Tapolcát a haladásban nagy lépéssel vitte előbbre.

Glázer Sándor megnyitotta az érdekeltség gyűlését és jelentette, hogy az összes részvények jegyezve vannak s hogy a részvénytőke 30%-a a kereskedelmi törvénynek megfelelőleg készpénzben befolyt; jelenti továbbá, hogy minden feltétel, melyet a törvény a részvénytársaság megalakulásához fűz, beállott, s így indítványozza, hogy a részvénytársaság alakuljon meg.

A felhívást lelkesen fogadták s így elnök a *Tapolcai villamossági részvénytársaságot* megalakultnak jelenti ki.

Ezek után olvastatott az alapszabálytervezet. Kevés stiláris s néhány érdemi változtatás után elfogadták.

Igazgatókúl a következők választottak meg: Budapestről Kögler Gusztáv, a Ganz-gyár igazgatója, Zsigány Zoltán és Fényes Dezső; Tapolcáról: Glázer Sándor, Fischer Gyula dr., Frisch Lipót, Kovács Vilmos dr., Takács Jenő és Vastagh János.

A felügyelő bizottság tagjaiul megválasztottak: Berger Vilmos, Szücs Jenő, Leszner Lajos, Szücs Arnold és Szücs Árpád (Ganz-gyár).

A megválasztott igazgatók a közgyűlés befejeztével megtartották az igazgatóság első alakuló gyűlését. Ezen elnökül Glázer Sándort megválasztván, az ügyrend elkészítésére Kovács Vilmost kérték fel. Az igazgatóság továbbá elhatározta, hogy a Ganz-gyár tervét és költségvetését teljesen érdektelen és az igazgatóság által felkeresendő szakértővel, esetleg kettővel revideáltatni fogja s amennyiben a költségvetés reálisnak jelentkezik, úgy a megrendeléseket eszközli s egyszóval a lehető legnagyobb körültekintéssel, másrészt minden késedelem nélkül teszi meg intézkedéseit, hogy ilykép a villamos mű mihamarabb elkészüljön. A Ganz-gyár munkálatainak fölülbírálása már a jövő hét elején megtörtént s ugyancsak intézkedés történik arra nézve is, hogy az egyéb munkálatok mihamarabb foganatba vehetők legyenek.

— **Országos vásár.** Aldozói országos vásárunk nagy volt. Sok nép jött a vásárra, kivált sok iparos. Am nem volt jó vásárjuk. Panaszkodtak, hogy nem lehetett eladni. Élénkebb volt az állatvásár. A fölthajtás megközelítette az ezer darabot. Bár magas ár uralkodott s külföldre szállítani nem lehetett, mégis eladásra került vagy 1300 darab. A vásárra több fékézkómár érkezett. Egy eger-szegi zsebmetszőt már a vásár előtt való napon letartóztattak a csendőrök, a vásár napján pedig több vásári tolvaj is hurokra került. A cigányok szintén elég dolgot adtak a csendőrségnek és a szolgabírói hivatalnak.

— **Balatoni akvárium.** Felszínre vették azt az eszmét, hogy jó lenne Keszthelyen is akváriumot létesíteni, melyben bemutatnák a Balaton vizi világát. Az indítványt olyan nagy lére eresztették, mintha nem is tudnák, hogy a Balatoni-Muzeum azzal a céllal is alakult, hogy bemutassa a Balatonvidék állat-, növény- és ásványvilágát. Tekintve, hogy a muzeum emelendő épületétől a Balaton 10 percnnyire van, mi sem természetesebb, mint-hogy a Balaton vizének lekölt akváriumban mutatják be.

— **Itt a meleg.** A naptár szerint még tavaszban vagyunk, de már nagy hősséggel köszöntött ránk a nyár. Úgy látszik, a múlt évinél még forróbb nyárra van kilátás. A nagy meleg intézkedésre serkenti a hatóságokat is, hogy a közegészségügy és a tűzrendőri rendeleteket fogantatosítsák. A nyilvános helyek árnyékszékéi máris erősen jelentik, hogy itt a nyári hősség. Gazdájuknak felsőbb rendelet nélkül nem igen jut eszükbe a fertőtlenítés. A tűzoltóság és az előljárásság intézkedik, hogy a tűzörseget kirendeljék s a tűzrendőri vizsgálatot teljesítsék.

— **Csáktornya monografiája.** Ily címmel Zrinyi Károly csáktornyai tanítóképző-intézetű tanár értékes munkát írt s ad ki. A munka felöli Csáktornya múltját, jelenét, feldolgozza az 1900-iki évszámítás Csáktornyára vonatkozó adatait s végül közli a munka megjelenése idejében, Csáktornya lakosságának a névsorát alfabetikus sorrendben családankint. Ezzel a munkával Zrinyi Károly nemcsak szülőhelyének tesz-hasznos szolgálatot, nem kimélve azt a lélekölő fáradságot, mellyel a szükséges adatokat összegyűjtötte, hanem valóban történelmi értékű művel gazdagítja az irodalmat is, mert sok oly érdekes történelmi esemény és adat lesz benne, melyet másutt feltalálni sehol sem lehet. A munka Fischel Fülöp Strausz Sándor csáktornyai könyvkereskedő nyomdájában készül s ára 6 korona lesz.

— **Földrengés.** Csáktornyan és környékén, Stridón, Nagykanizsán május hó 29-én délután 12 óra 18 perczkor földrengést észleltek. A földrengés egy erősebb lökéssel kezdődött és 2 másodpercig tartott földalatti morajjal. A földrengés észak-déli irányu volt s aránylag oly erős, hogy az emberek közül sokan ijedtükben az uccára futottak ki. Néhány falon függő óra és egyéb tárgy leesésénél komolyabb baj azonban nem történt.

— **A száz koronás fölvtáltása.** Dávid Ferencz nemesbüki lakos, mult pénteken Hévizben megfürdött. A fürdés után Lusztig vendéglője felé tartott, miközben egy idegen kabátos emberrel találkozott, aki arra kérte, hogy 100 koronás bankjegyet váltson föl

neki. Dávid nem akarta a kérést teljesíteni, de végre a sok kérés és egy liter bor felajánlása után mégis átvette a bankjegyet, melynek fejében átadott emberének 100 drb. egy koronást; azokkal az idegen távozott, adván Dávidnak 80 fillért a felajánlott liter borra, amelyet el is fogyasztott. Mikor a bor árát fizetni akarta, a pincérnek az imént felváltott bankjegyet adta fölvtáltásra. A pincér azonban mosolyogni kezdett s tudatta a bankjegy tulajdonosával, hogy őt rászédtek, mert az nem egyéb, mint egy reklám-bankjegy. A rászédett Dávid e kijelentésre rémületes hangokban tört ki s azonnal keresésére indult emberének, akinek hült helyét találta. Sietve panaszt tett a hévizi csendőröknek, akik csakhamar Keszthelyre mentek s az ottani csendőrségnél tetek jelentést. A csendőrőrmester, őrsvezető és egy csendőrrel azonnal megejtették a nyomozást, de eddig minden eredmény nélkül. Látták magát a bankjegyet, mely formájával, nagyságával, színével s kiállításával tévedésbe ejthet ilyen Dávid-féle embereket. A bankjegy egyik oldalán német a szöveg, a másikon horvát. A német szövegnek ez a tartalma: Rudolf Kropicka Erste Leder-Handschuh-fabrik König-Weinberg Kronenstrasse Icke Summovská-gasse Nro 984. Jedes Par ob Damen oder Herrenhand-schuhe kostet nur 70 kr. Tanulság: legyünk óvatosak!

— **A suhancok viselkedése.** Az e címen írt cikkünknek — úgy látszik megvolt az eredménye. A fölvtáltós játékot úzó csoportok nem jelentkeztek uccáinkon. Kiss Antal városbírónké az érdem, aki szigorúan utasította a rendőrséget, hogy ezeket a közönséget botránkozató csoportokat ne tűrje meg. Most még csak arra kérjük városbírónkát, hogy az üdvös rendelkezést állandósítsa is. Akkor azután úgy vásár- és ünnepek délutánokon mint az estéken és éjszakákon olyan rend lesz, aminőt a város tisztessége s a lakossága békés nyugalma méltóan elvárhat. A tett intézkedést elismeréssel honoráljuk.

— **Emberek és urak.** Iskolában történt a következő érdekes eset: A tanító a csigáról tartott hosszas magyarázata után kérdi a tanulóktól:

— Megeszik az emberek a csigát?

Hosszas hallgatás lón a válasz, mig végre egyik így szól:

— Az emberek nem eszik, hanem csak az urak.

— **Kiadó lakás.** Talabér Károlynál Sümegben 2 szoba, konyha, éléskamra, faház azonnal bérbeadó.

Alulírott tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy nyomdámot megnagyobbítottam és

új betűkkel és gyorssajtóval

rendeztem be. Így abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű kereskedelmi, ügyvédi és privát nyomtatványokat, valamint műveket és folyóiratokat izléses és tiszta kivitelben állíthatok elő.

Midőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására hozom, b. pártfogásukat kérve, maradtam

teljes tisztelettel

özv. Horvát Gáborné.

— **Virágot az ablakokba.** Egy virág kedvelő írja lapunknak e sorokat: A városok külső képe nagyon kevés városban elégíti ki. A rideg háztömeg, a kietlen uccasor, még ha az akármilyen modern stílusban épült, nem valami poetikus benyomást tesz a szemlélőre. A külföld sok városában, legutóbb hazánkban Budapesten és Pozsonyban indult meg oly mozgalom, mely hivatva van ezen változtatni. A fővárosban külön alakult virággyesület, Pozsonyban pedig az ottani szepítő-egyesület vette kezébe a reformok vezetését. Felhívással fordultak az uccai lakásokban lakókhöz, hogy díszítsék ablakaikat, erkélyeiket virággal. Különösen az ősi koronázó városban szép eredménnyel járt e felhívás. A finom ízlésű hölgyek szeretettel fogadták e mozgalmat. Belátták a terv szépségeit. Az idén Urnapján pedig virágversenyt fognak rendezni. A legszebben díszített ablak s erkély tulajdonosainak oklevéllel, ezüst emlékéremmel kedveskedik az egyesület. Tekintettel lesznek azokra, kik egész éven, vagy nyáron át díszítik az ablakokat virággal. E verseny valóban nemes versenynek mondható. A város közönsége a maga összességében részesül ennek kellemességében. Az uccák képe megcsinosult. Az idegenekre rendkívül kellemes benyomást tett. Általában az ablakoknak és erkélyeknek virágdíszítése szép mozgalom. (Sümegeben e tekintetben általában nincs panasz. Sőt egy-egy lakószoba ablakát nagyon is megrakják virággal, úgy, hogy a kellő világosság beáradását is meggátolja. Egy-két cserép virág bizonyára kedves a szemnek is, a léleknek is. Sok fölösleges, sőt káros is lehet.)

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle

Kneipp-malata kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Osak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

Ung. Ib. 11905

1705/tk. 1905.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bárdi György dr. végrehajthatónak Német József végrehajtást szenvedő elleni 24 K 60 fl. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő udvarnoki 280. sz. tkvben I. 346. 433. 580. 860. 1160. 1267. hrsz. a. felvett ingatlanból B. 10. sorsz. Német Józsefet illető $\frac{1}{10}$ részre 752 K kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1905-ik évi július hó 11. napján délelőtt 10 órakor Udvarnok**

közsegházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 75 korona 20 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendlete 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 172. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sümegei kir. jbiróság mint telek könyvi hatóság.

Sümegeben, 1905. évi április hó 25. napján.

Saághy kir. aljárásbíró.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életelő eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő Budapest, VII., Erzsébet-körút 54., ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

2205/tk. 1904.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. jbiróság mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lengyel István s neje végrehajthatóknak Lengyel Zsigmond végrehajtást szenvedő elleni 953 K. 20 fillér tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő sümegei 1890. sz. tkvbeni 602. hrsz. a. ház, 364/b. sz. a. pajta, istálló, udvartérrel, — a tapolcai uccában — be s kijárás közös az udvaron a 364/a. sz. alatti házzal Lengyel Zsigmond és neje Schmiedhoffer Ida, valamint ifj. Markó József és neje Ónodi Rozália tulajdonánál felvett ingatlanra az 1881. 60. t. c. 156. §. d) pontja értelmében egészben 800 K.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1905 évi augusztus hó 16 napján délelőtt 10 órakor Sümegeben** a telek könyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az

1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sümegei kir. jbiróság mint telek könyvi hatóság Sümegeben, 1905. évi május hó 24. napján.

Saághy kir. aljárásbíró.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátthatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárusít

Würzburger Jakob, Sümege.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruháemlék mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret“

védjeggyel, a ruha beáztatására.

Előnyök:

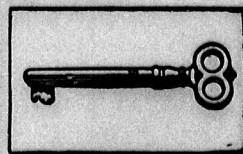
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkentti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony- és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

..... Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Porcellán
edények, servi-
cek üvegáruk,
minden kivitelben a
legolcsóbban
Würzburger Jakabnál
Sümegegen kaphatók.